

SADRŽAJ

Uvod 1

1. Šta je država? 2

2. Kapital kao pokretač umrežavanja država 4

2.1. Strah od neinvestiranja 4

2.2. Moć kapitala 5

3. Balkana kao megadržava 7

Zaključak 10

Literatura 11

UVOD

Pokušavajući da u okviru teme ovog rada pronađem što više materijala da bih razjasnila vrlo maglovitu predstavu o tome šta je megadržava i to sa stanovišta izvora kapitala, pokušala sam da počem najpre od toga šta država jeste. Zatim da u svetlu savremenih dešavanja, tj. globalizacije koju jedni hvale a drugi kude, pokušam da pronađem vezu između kapitala i umrežavanja država.

Ono što je nedvosmisleno jasno, sam pojam „mega“ označava i kvantitativnu i kvalitativnu veličinu. Prefiks „mega“ upotrebljavamo kada želim da naglasimo da je nešto izuzetno veliko ili izuzetno kvalitetno.

Ako tu logiku primenimo na državu, onda bi megadržava bila:

država koja je velika po površini, koja je višenacionalna, federalna...

država koja se stara o svakom svom građaninu, ili država blagostanja.

S obzirom da govorimo o megadržavi sa stanovišta izvora kapitala, za ovu temu prihvatljiviji je pogled na megadržavu kao fizički (teritorijalno, prostorno) veliku državu, ili još bolje, kao mrežu država. Ovde se postavlja pitanje, ko ima tu moć da ujedini države, da stvore megadržavu? Odgovor je jedan – KAPITAL.

1. ŠTA JE DRŽAVA?

Čovek na svet dolazi nezaštićen i mora da koristi svoj um da nauči kako da uzme resurse koje nalazi u prirodi i kako da ih transformiše (na primer, ulaganjem „kapitala“) u oblik koji može da koristi za zadovoljenje svojih potreba i poboljšanje uslova života. Jedini način na koji to može da postigne je da koristi svoj um i energiju da transformiše resurse („proizvodnja“) i da svoje proizvode razmenjuje za proizvode drugih ljudi. Čovek je pritom otkrio da, kroz proces dobrovoljne međusobne razmene, produktivnost i standard života svih učesnika u razmeni mogu da se povećaju u ogromnoj meri. Jedini „prirodan“ način da čovek opstane i stekne bogatstvo je, prema tome, da koristi svoj um i energiju da se uključi u proces proizvodnje i razmene. On ovo čini tako što prvo nalazi prirodne resurse a onda ih transformiše (tako što „pomeša svoj rad“ sa njima, kako kaže Džon Lok) i time ih pretvara u privatnu svojinu koju zatim razmenjuje za svojinu drugih stečenu na sličan način. Organizacija društva koju zahteva čovekova priroda je zasnovana na „pravima svojine“ i na „slobodnom tržištu“ na kome se ta prava poklanjaju ili dobrovoljno razmenjuju. Ljudi su naučili da u borbi za oskudne resurse izbegnu metode „džungle“, u kojoj jedan čovek može da ih ima samo ako ih uzme od drugog i da umesto toga mnogostruko uvećaju količinu raspoloživih resursa kroz miroljubivu i harmoničnu proizvodnju i razmenu. Nemački sociolog Franc Openhajmer ukazao je na dva međusobno isključiva načina sticanja bogatstva. Jedan uključuje gorepomenutu proizvodnju i razmenu, koje je nazvao „ekonomska sredstva“. Drugi način je jednostavniji jer ne zahteva produktivnost. To je otimanje nečijih dobara i usluga korišćenjem sile odnosno nasilja. To je metod konfiskacije, pljačke svojine drugih ljudi. Ovaj metod Openhajmer je nazvao „političkim sredstvima“ sticanja bogatstva. Trebalo bi da bude jasno da je miroljubivo korišćenje razuma i energije za proizvodnju „prirodan“ put za čoveka - sredstvo njegovog opstanka i napretka u životu. Takođe bi trebalo da bude jasno da su prinuda i otimanje protivni zakonu prirode. To je parazitizam koji guši proizvodnju (umesto da je poveća). „Političkim sredstvima“ prenose se rezultati proizvodnje na parazitskog i destruktivnog pojedinca ili grupu. Tako se istovremeno smanjuje broj proizvođača i umanjuje podsticaj za

preostale proizvođače da proizvode išta više nego što je minimum njihovih potreba. Dugoročno gledano, pljačkaš ugrožava i svoj opstanak jer slabi ili uništava izvor koji ga hrani. Ali ne samo to. Čak i kratkoročno, kao grabljivac on se ponaša suprotno svojoj pravoj prirodi - prirodi čoveka.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com